

Verslag excursie vogelwerkgroep op 18 april 2009.

Als op zaterdagmorgen de wekker om 02.45 uur afloopt kun je nog niet bevroeden wat je vandaag allemaal te zien krijgt. Om 04.00 uur vertrekken we met een groep van 8 personen van de vogelwerkgroep (de groep vogelaars binnen de vereniging van Ken & Geniet die o.a. actief zijn met broedvogelmonitoring, uilenonderzoek, deelnemen aan het project MUS, PTT-tellingen uitvoert voor Sovon, enz. enz.) naar de Sallandse Heuvelrug bij Nijverdal om de korhoenders te gaan bewonderen.

Iets voor 06.00 uur worden we op het parkeerterrein bij het bezoekerscentrum verwelkomt door onze gids voor vandaag Wim Tuijtelaars, ook is daar reeds Thieu en zijn vrouw Corrie met de camper aanwezig. Na een korte wandeling door het park waar we al vele vogels zien en horen, waaronder koekoek (mijn eerste dit jaar), kneu, winterkoning, roodborst, boompieper, vink en roodborsttapuit, komen we aan op het open heidegebied waar we constateren dat we niet de enige zijn die de korhoenders willen bewonderen.

Tientallen spotters met telescopen staan de horizon af te turen op zoek naar de korhoenders. We zien ze inderdaad, wel ver weg (op zo'n 500 meter afstand) maar met behulp van de telescoop van Wim en Peter kunnen we ze dichterbij halen. De korhoenders behoren met hun bevederde poten tot de zgn. ruigpoothoenders. De haan weegt ongeveer 1400 gr., heeft een blauwzwart verenkleed en een liervormige staart, een witte onderstaart en vleugelstreep. De hen

weegt gem. 1000 gr. en is roodbruin van kleur. Beide geslachten hebben naakte plekken boven de ogen, die vooral bij de hanen in het voorjaar rood opzwellen.

In de baltsperiode (maart – april), doel van de balts is het imponeren van de hennen, verzamelen de hanen zich vroeg in de morgen op de gemeenschappelijke 'bolderplaatsen', die jaren achtereenvolgend worden gebruikt. Elke haan bakent een klein territorium af waarop hij met zijn staart uitgewaaierd en de vleugels gespreid tegen een andere haan staat te pronken. Hij maakt er ook een hele serie vlugge, klokkende en sissende geluiden bij. Deze geluiden hoorden we opeens dichterbij dan waar we naar stonden te kijken en we besloten wat terug te lopen. Jawel hoor, op zo'n 200 meter voor ons stond een haan te pronken, duidelijk konden we zijn rode kopproset en witte staart onderscheiden. We zagen hem meerdere keren opvliegen tot hij besloot wat dichterbij te vliegen en op een boomtak plaats te nemen om zich mooi te laten bewonderen. Rond 07.45 uur besluiten we wat verder door het gebied te wandelen en komen onderweg nog verschillende mooie soorten tegen waaronder een tweetal beflijsters, een aantal opvliegende veldleeuweriken, fitis, tjiftjaf, een bosfazant horen we en wat verderop weer een aantal telescoopturende vogelaars naar weer een bolderplaats waar een drietal hanen zich mooi laten bewonderen. Na ook hier weer een kwartiertje gestaan te hebben besluiten we terug naar de auto en naar de koffie, bij het buitenverblijf van Wim en Addy, te gaan.

Terug naar de auto lopend komen we nog oog in oog te staan met een goudvink welke zich gewillig laat fotograferen, schitterend.

Steeds zien we meer vogelsoorten zoals gaai, ekster, boomklever, groenling, zanglijster, merel, torenvalk, wulp, patrijs, grote bonte specht, buizerd, houtduif, turkse tortel, heggenmus en zwartkop. Onderweg zien we nog blauwe reigers en een aantal ooievaars.

Aangekomen op het buitenverblijf van Wim en Addy in Beerze genieten we van een heerlijk bakske koffie of thee met koek en genieten we ook hier van de vogels

die bij Wim in zijn, met vele voederplaatsen voorziene, tuin aanwezig zijn.

Een koppeltje boomkruipers sjouwt af en aan met nestmateriaal om onder de dakpannen van zijn schuurtje te gaan nestelen. Verder zien we hier ook de koolmees, pimpelmees, vink, huismus, boomklever en de groenling. Nadat we onze zelf meegebrachte boterhammen genuttigd hadden gaan we met Wim naar onze volgend vogelgebied welke nog een klein uurtje verder rijden verwijderd is. Door deze mooie streek rijdend doen we ook nog mooie waarnemingen waaronder opvallend veel ooievaars.

Het volgend gebied is vogelreservaat Diependal.

Ten noorden van het dorp Hijken ligt het Hijkerveld. Het weidse heidegebied met de tientallen vennen en veenrestanten geeft een goede indruk van het Drentse landschap van weleer. Aan de oostzijde van het terrein ligt het Landgoed Hooghalen. Aan de westzijde liggen de vloeivelden en het vloeimeer van de voormalige aardappelmeelfabriek Oranje. Na het sluiten van de fabriek is dit vloeiveldensysteem, destijds bedoeld voor het reinigen van afvalwater, omgevormd tot het vogelreservaat Diependal. Via een ondergrondse tunnel bereiken we de vogelkijkhut waar we uitkijken over de vloeivelden. Op het water zien we de volgende soorten; fuut, roodhalsfuut, aalscholver, blauwe reiger, knobbelzwaan, grauwe gans, kraakeend, wilde eend, slobeend, tafeleend, kuifeend, brilduiker, meerkoet, nijlgans, grote Canadese gans, grote zilvreiger, zwarte stern en kokmeeuw. Ook vliegt er nog een mannetje bruine kiekendief over het gebied. We horen ook nog de roerdomp maar zien hem niet.

Na een tijdje in de kijkhut vertoeft te hebben lopen we nog even langs het vogelkijkscherm. Onderweg zien we nog gele kwikstaarten, witte kwikstaart, rietgors, boerenzwaluw, spreeuw, kauw, zwarte kraai, roek, graspieper en als afsluiter de gele gors welke ons met zijn gezang uitzwaait. We besluiten zo tegen 15.00 uur om langzamerhand de terugreis te gaan aanvaarden, we moeten tenslotte nog een 2,5 uur rijden voor we weer in Dongen zijn.

We kunnen terug zien op een geslaagde dag met uitstekend weer en vele soorten vogels (65). Rest mij nog namens John, Roelof, Ad & Lenie, Henk, Peter, Albert, Thieu & Corrie, onze gids van vandaag Wim Tuijelaars hartelijk te bedanken voor zijn tijd en uitleg en Addy Tuijelaars voor de hartelijke ontvangst en de koffie op hun buitenverblijf.

Leo Reijnierse